

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Redništvo in upravištvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IX.

Polovica št. 552

LJUBLJANA, dne 9. januarja 1926.

Telefon št. 552.

STEV. 4.

Zborničnega predsednika Ivana Kneza zadnja pot.

Vzorno delovanje pokojnega Ivana Kneza, njegov trud in njegove zasluge za narodno gospodarstvo, bogata vsebina stremljenj tega vzornega moža, vse je prišlo do najčistnejšega izraza v ogromni udeležbi občinstva, ki je hotelo izkazati pokojniku zadnjo čast, v napisih na vencih in v veličastni tišini, ki je bila odsev žalosti in težke zavesti vseh, da spremljajo na zadnji poti moža, katerega bomo težko pogrešali. Videli smo ljudi iz vseh slojev, iz vseh krajev.

Že pred tretjo uro se je zbrala večeraj pred kolodvorom ogromna množica in točno ob tretji uri so se začeli cerkveni obredi. Po končanem blagoslovljenju se je od pokojnika v imenu gospodarskih krogov poslovil g. Dragotin Hribar. V svojem govoru je opisal delovanje pokojnika, njegove zasluge za razvoj slovenske trgovine, industrije in bankarstva. Razmere, v katerih je začel delovati pokojnik, so bile tako v političnem, kakor tudi v gospodarskem oziru za Slovence zelo neugodne. Smotrenemu in vztrajnemu delovanju pokojnika, ki je zelo zaslužene uspehe, moramo biti vsi hvaležni. Zlasti gre pokojniku toplotno priznanje za njegovo delovanje v trgovski in obrtniški zbornici. Slava njegovega spomina! Odzvali so se klici od vseh navzočih.

V imenu gospodarskih korporacij in organizacij Zagreba se je poslovil od pokojnika predsednik Saveza industrialca g. S. D. Aleksander. V svojem poslovnem govoru, ki je napravil globok vtis na vse navzoče, je v kratkih stavkih podčrtal velike zasluge pokojnika, ki ni delal samo za doseg materijelnih ciljev, ampak, ki je vedno stremel za tem, da našemu gospodarstvu nacionalno obilje. »Mrtve ostanke blagopokojnika,« je končal g. Aleksander, »predat čemo materinski zemlji, onoj grudi, koju je on tako žarko i strastveno ljubio. Svetla njegova uspomena sjač če još dugo u našem krugu!

Časna spomen i slava Ivanu Knezu! Peveci društva »Merkur in Matice« so zapeli pokojniku v slovo žalostinke, nakar se je razvil nedogleden spreved.

Za družino in sorodnike pokojnika sta bila v sprevedu prva veliki župan g. Vilko Baltić in komandant dravske divizije general Dragomir V. Stojanović. Za njima so bili v sprevedu predsednik Saveza industrialca iz Zagreba g. S. D. Aleksander, predsednik Zveze industrijev gosp. Drag. Hribar in tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo gosp. dr. Fran Windischer. Njim so sledili številni zastopniki oblasti, gospodarskih korporacij in organizacij, industrijskih podjetij, denarnih zavodov in dolga vrsta prijateljev in znancev pokojnika.

Videli smo zastopnike gospodarskih korporacij iz Zagreba in sicer poleg že omenjenega g. S. D. Aleksandra, še podpredsednika trgovske in obrtniške zbornice gosp. Amadea Carneluttija, generalnega tajnika zagrebške trgovske in obrtniške zbornice g. dr. A. Cuvaja, gen. tajnika Saveza industrialca g. M. Bauera, tajnika Saveza trgovaca g. Benko Juhna in gen. ravnatelja d. d. Tanin g. Brauma. Od ljubljanske zbornice za trgovino, obrt in industrijo so se udeležili med drugimi: podpredsednik g. Iv. Ogrin, prov. predsednik g. Schrey in svetniki gg.: Jos. Lenarčič, Ivan Jelačin ml., V. Weixl, R. Stermeckl,

E. Franchetti, A. Šarabon, V. Rohman, F. Bonač, L. Petovar, Jos. Smertnik, K. Elsbacher, J. Ložar, F. Hafner, Ivan Rebek, J. Urban in vsi zbornični uradniki. Od Zveze industrialcev so bili v sprevedu tajniki gg.: ing. M. Suklje, dr. A. Golia in Goriup, marjborško skupino je zastopal ravnatelj Krejči iz Ruš.

Nadalje smo videli v sprevedu predsednika gerentskega sveta g. dr. D. Puca in gerenta g. Turka in Likozarja, ves konzularni zbor, načelnika g. dr. R. Marna, direktorja g. dr. Borkota, predsednika odvetniške zbornice dr. Majarona, g. Josipa viteza Pogačnika in gen. ravnatelja Skubeca, gen. ravnatelja A. Tykača in ravn. Krofta, ravnatelja Tostija, dr. C. Pavlina, načelnika ljubljanskega gremija g. Stupica, načelnika gremija Ljubljana okolica g. Zebala, podpredsednika »Merkurja« g. J. J. Kavčiča in množico odličnih zastopnikov naše trgovine, industrije, obrti in bankarstva, ki so vsi prišli, da izkažejo velezaslužnemu pokojniku zadnjo čast. Zdi se, da ni obrata v Ljubljani, ki ne bi bil zastopan v sprevedu.

Po vseh ulicah, koder se je vila ta vrsta, povsod so delale špalir številne množice občinstva.

Na pokopališču pri Sv. Križu počivajo v družinski grobnici zemski ostanki Ivana Kneza. Spomin na njegova dela, na njegovo blago dušo, bo pa ostal večno med ljudstvom.

Slava, nevenljiva slava spomina Ivana Kneza!

Ureditev nedeljskega počitka.

Zveza trgovskih gremijev in zadrug v Sloveniji priobčuje: Radi netočnih vesti v dnevnem časopisu o ureditvi nedeljskega počitka opozarja Zveza trgovskih gremijev in zadrug, da ministrstvo za socialno politiko dosedaj ni uradno objavilo nikake naredbe glede odpiranja in zapiranja trgovin ob nedeljah in da tudi oblastnim inšpekcijam dela ter uradom velikega župana v Ljubljani in v Mariboru ni o kakih naredbi ničesar znanega. Zato ostanejo do nadaljnjega dosednji predpisi v veljavi.

Nasprotno odgovarja dejstvu, da je ministrstvo za socialno politiko preneslo kompetenco za ureditev tega vprašanja na velike župane in da se je za ljubljansko oblast že vršila tozadevna anketa dne 19. decembra 1925, ob kateri priliki je Zveza v imenu včlanjenih gremijev podala svojo izjavo in stavila predlog, da naj bi bile ob nedeljah po deželi vse trgovine z mešanim blagom, kakor tudi vse trgovine z živlenskimi potrebščinami v širšem pomenu besede sploh dopoldne štiri ure odprte. Zveza je ta svoj predlog motivirala s tem, da je to v interesu podeželskega prebivalstva, ker je ves nakupovalni promet po deželi koncentriran na nedeljo ter da bi bila vsaka druga odredba proti interesom ne samo trgovcev, marveč celega prebivalstva in končno, da je število zaposlenega trgovskega osobja v podeželskih krajih razmeroma zelo majhno, dočim imajo mesta, kjer je več zaposlenega osobja, itak že vpebljan popolen nedeljski počitek. Zastopnik velikega župana je obljubil, da bo o predlogih referiral ministrstvu za socialno politiko in bo Zveza gremije o nadaljnjem razvoju tega vprašanja pravočasno obvestila.

Gibanje cen v veletrgovini.

Za mesec december t. l. priobčuje beograjski »Privredni pregled« o gibanju cen v veletrgovini nastopno poročilo:

Doba	poljedel. pridelki	živina in produkti	sadje in zelenjava	gradivo	kolonij. blago	industr. izdelki	celotni indeksi
povprečje leta 1913	100	100	100	100	100	100	100
januar 1923	2740	1901	912	2240	1954	2830	2098
januar 1924	2295	2626	910	2062	1667	2618	2034
februar 1924	2380	2888	994	2062	1685	2618	2101
marec 1924	2433	2479	1005	2092	1709	2523	2040
april 1924	2351	2290	969	2060	1683	2484	1973
maj 1924	2245	2082	1036	2132	1681	2292	1911
junij 1924	2158	2211	1123	2161	1711	2340	1984
julij 1924	2188	2317	1203	2161	1712	2389	1995
avgust 1924	2256	2482	1347	2097	1709	2402	2049
september 1924	2108	2417	1401	2154	1547	2246	1973
oktober 1924	2080	2394	1670	2145	1549	2048	1981
november 1924	2019	2520	1726	2257	1602	2102	2037
december 1924	2115	2544	1836	2265	1608	2207	2112
januar 1925	2164	2263	1859	2191	1531	2067	2012
februar 1925	2212	2009	1850	2346	1521	2015	1993
marec 1925	2191	2009	1859	2444	1542	2079	2009
april 1925	2181	1881	1982	2438	1538	2029	2005
junij	2217	1742	1646	1972	1519	1954	1842
julij	1922	1787	1633	1856	1474	2040	1785
avgust	1589	1787	1399	1766	1406	1955	1642
oktober	1340	1846	1250	1745	1378	1892	1572
november	1385	1785	1422	1774	1355	1868	1597
december 1925	1478	1895	1477	1774	1356	1862	1640
povprečno v l. 1925	1861	1882	1633	2022	1462	1969	1804

Napram mesecu novembru 1925 se je celotni indeks dvignil za 43 točk ali za 2.8%.

Porast cen izkazujejo naši izvozni predmeti: žito, koruza, krompir in nekateri predmeti sadnih izdelkov.

Skupina poljskih pridelkov se je podražila za 93 točk ali za 7%. V tej skupini se draži žito in koruza vsled ugodnejše konjunktore v inozemstvu in vsled ukinjenja izvoznih carin. Skupina živine in živinskih izdelkov se je podražila za 110 točk ali za 5.5%. V tej skupini so se podražile cene za živino in za jajca, in sicer pri živini za 20% in pri jajcih za 25%. V skupini: sadje in sadni izdelki se je indeks dvignil za 55 točk ali za 4%. Draže se v tej skupini suhe češplje, še bolj pa žganje. Ostale tri skupine

ne izkazujejo znatnejših izprememb. Kolikor se je cena pri posameznih predmetih dvignila, za toliko je pri drugih predmetih padla, tako da je ostal celoten indeks skoro neizpremenjen.

Tekom meseca decembra 1925 je bil izvoz slab, ker so ovirale zamrznjene reke izvoz žita in koruze, pri ostalih predmetih pa se kaže slabši promet.

Od začetka tega meseca so se poljski in nekateri živinski in gozdni produkti oprostil izvozne carine.

Tudi uvozna trgovina izkazuje slabše kupčije.

Ako primerjamo povprečne cene v letu 1924. s povprečnimi cenami v letu 1925. in povprečnim stanjem valute, vidimo sledeči rezultat:

povprečne cene skupine

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	celotne
v letu 1924.	2217	2445	1260	2137	1655	2358	2016
v letu 1925.	1861	1882	1633	2022	1462	1969	1804

Povprečni kurz dinarja v Curihu je znašal v l. 1924: 7.10 %, v l. 1925 pa 8.60 odstotkov. Dinar se je torej popravil v povprečju za 21%, celotna indeksna številka pa se je znižala samo za 10%. Od

posameznih skupin izkazuje samo skupina sadja in sadnih produktov znaten porast, dočim so se vse druge skupine pocenile.

Za znižanje poštnih, brzojavnih in telefonskih pristojbin.

Zveza trgovskih gremijev in zadrug v Sloveniji je poslala vsem gremijem in zadrugam v Sloveniji naslednjo okrožnico:

Podpisana Zveza namerava v tekočem letu izvršiti posebno akcijo, da se v našem poštnem prometu, ki je za trgovsko poslovanje najdalekosežnejšega pomena, zopet vzpostavijo mirodobre razmere. Paralelno s tem namerava Zveza ponoviti pri novem ministru pošt in brzojavov dr. Benj. Superini akcijo za znižanje poštnih, brzojavnih in telefonskih pristojbin, v kolikor ovirajo cenen promet.

Za izvedbo te akcije so nam potrebni podrobni podatki o nedostatkih odnosno ovirah v sedanjem poštnem prometu in predlogi, kako bi se dale sedanje razmere brez znatnega povečanja stroškov z obstoječimi napravami in osobjem izboljšati. Zato Vas naprošamo, da nam podrobno sporočite za Vaš gremijalni okoliš sledeče podatke:

kakšne ovire in nedostatki obstojajo v Vašem gremijalnem okolišu

- glede pisemske pošte,
- glede poštno-paketnega prometa,
- glede brzojavnega prometa in
- glede telefonskega prometa in sicer

1. ali odgovarja čas sklepa pošte, čas ekspedicije in čas prihoda, razdelitve in dostavljanja pošte interesom hitrega in točnega trgovskega prometa?

2. Ali se mnogokrat dogajajo z zakasnitvijo in kaj je domnevni vzrok takih nerednosti? Kako je z dostavo ekspresnih pošiljatev?

3. Ali so bile v Vašem gremijalnem okolišu med vojno in po vojni ukinjene voznopoštno zveze in na katerih črtah ter iz kakšnih vzrokov?

4. Ali je bil od strani interesentov odnosno od strani poštne uprave napravljen kak poizkus, da se ukinjeno

Denarstvo.

Naš dolg v Franciji 1 milijarda 378 milijonov frankov. Jugoslovanski finančni minister dr. Stojadinović je zaključil razgovore za ureditev dolgov kraljevine SHS v Franciji. Celokupni dolg znaša eno milijardo 738 milijonov frankov. V ta znesek so vračunani tudi dolgovi bivše kraljevine Crne gore. Dr. Stojadinović je priredil na čast francoskemu finančnemu ministru Doumeru svečan obed.

Falzikati naših tisočakov iz Ogrske? Preiskava proti razširjevalcem falzifikatov naših tisočakov se z vso energijo nadaljuje. Na Hrvatskem je v afero zapletenih precej oseb, katere so vse večinoma že aretirane. Ali je falzifikate izdelovala ponarejevalnica v Budimpešti, še ni pozitivno ugotovljeno, sumi pa se, da so tako francoski kakor naši falzifikati iz ene in iste ponarejevalnice. Ako se ugotovi, da so došli tudi naši falzifikati iz Ogrske, bo naša vlada enako kakor francoska zahtevala od Ogrske povrnitev škoda, katero so ji povzročili falzifikati.

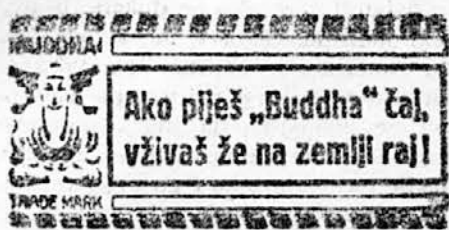
Finančna delegacija opozarja, da je izšel v Uradnem listu štev. 117 z dne 31. decembra 1925 »Poziv našim državljanom, lastnikom oспорjenih obveznic 2% nega loterijskega posojila iz leta 1881, 4% nega konvertiranega posojila iz leta 1895 in 4 1/2% nega posojila iz leta 1909«. Opozarjajo se vsi, da se ravna po tem razpisu.

Ponarejeni dolarji. Ameriško poslanstvo v Beogradu je sporočilo našem ministru inostranih del, da je ameriško finančno ministristvo ugotovilo, da se nahajajo v prometu dve novi seriji falzificiranih novčanic, katerih popis je sledeči: Prvi falzifikat je ponarejena novčanica federalnih rezervnih novčanic od 5 dolarjev, emitiranih od centralne banke v Newyorku s kontrolno besedo »Pe in s številko kliseja na licu 1377 in na drugi strani 3326. Razun tega se nahajajo na teh novčanicah podpisi A. V. Melona, sekretarja blagajne in Frank Vitea, blagajnika Zjedinjenih držav Amerike, kakor tudi portret predsednika Lincolna. Falzificirane novčanice te serije so napravljene potom fotografskih klisejev na finem papirju. Vse falzificirane novčanice so izdelane zelo jasno in močno ponatisnjene, razun številke, ki je črne barve mesto plave, kakor je to na pravih novčanicah. Se zdi, da je ena in ista številka B 1673175 D na vseh novčanicah. Tudi pečat je črne barve mesto plave. Drugi falzifikat je ponarejena novčanica od 20 dolarjev, izdana od rezervne federalne banke iz St. Luisa s podpisoma Carter Glasa, sekretarja blagajne in Yon Burkeja, blagajnika Zjedinjenih ameriških držav s sliko predsednika Slevelanda. Številka kliseja je nečitljiva ali je sploh ni. Ta falzifikat je zelo slabo izdelan. V splošnem je lahko opaziti, da je novčanica ponarejena. Prejeta falzificirana novčanica te serije ima številko H 6314810.

Mađžari ponaredili za 25 milijonov francoskih bankovcev. Uradno objavljajo iz Budimpešte: Po neumornem delu so policijske poizvedbe napredovale. Ladislav Görö je bil dne 7. t. m. dopoldne zaslišan, priznal je vse ter med drugim trgal, da je razbil za izdelovanje francoskih bankovcev uporabljeni tiskarski stroj ter njega dele prodal nekemu starinarju. Pri starinarju so dele stroja zaplenili ter jih odnesli na policijo. Görö je izpovedal, da so natiskali 25.000 komadov po tisoč frankov, nekateri so bili skrtirani, ker se niso posrečili. (Natiskali so torej bankovcev približno za 25 milijonov francoskih frankov.) Görö sam je osebnost izročil natiskane falzifikate princu Windischgrätzu. Tiskarna se je nahajala v kleti kartografskega zavoda. V preiskavi radi ponarejenih francoskih frankov je nastopil odločen moment. Z ozirom na dosedanje uspehe preiskave je dne 7. t. m. posetil ministrski predsednik grof Bethlen državnega upravitelja Horthyja, kateremu je obširno poročal o sedanjem stanju preiskave in poizvedb. Horthy je vzel poročilo ministrskega predsednika z velikim zadovoljstvom na znanje ter je izrazil upanje, da bo delo policije v interesu dežele kronano s polnim uspehom.

Novo novčanice po 5 dinarjev. Iz Beograda poročajo, da je Narodna banka že dobila prvo pošiljatev novih novčanic po 5 dinarjev v srebru, ki se bodo dale v promet sredi tekočega meseca.

Pričetek poslovanja Čkoslovaške narodne banke. — Konstituirajoča glavna skupščina nove češkoslovaške emisijske banke bo 15. februarja t. l. Banka bo začela poslovati s 1. marcem t. l. Imenovanje guvernerja se bo izvršilo v najkrajšem času.

Iz naših organizacij.

Ob novem letu nismo dobili niti od ene gremijalne organizacije novih naročnikov. Mislimo, da bi gremijalna tajništva mogla žrtvovati malo truda tudi svojem glasilu. S samim tarnanjem ne odpravimo ničesar, treba je, da dvignemo javno svoj glas, zato je treba podpirati svoje glasilo. Več agilnosti, pa tudi več stanovske zavednosti!

Uprava »Trgovskega lista«. Izredna glavna skupščina Zveze industrijev. Predsedništvo Zveze industrijev sklicuje 1. izredno glavno skupščino Zveze industrijev, ki se vrši v petek, dne 15. januarja 1926 ob 10.30 predpoldne v dvorani društva »Kazino«, Ljubljana, Kongresni trg 1. Dnevni red: 1. Naznanilo Predsedništva. 2. Državna industrijska politika in naša industrija. (Poročevalec tajnik g. ing. M. Šuklje.)

Prvi letošnji sestanek Društva industrijev in veletrgovcev v Ljubljani bo v pondeljek dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer v posebni sobi restavracije »Ljubljanski dvor«. Vsi člani so uljudno vabljeni.

Gremij trgovcev za polit. okraj Slovenjgradec in Prevalje opozarja svoje člane na sledeče: Vsi trgovci, kateri se bavijo s trgovino s slanino, suhim mesom, klobasami, salamami itd., se v smislu Uradnega lista št. 104/348 od 16. novembra 1925 (Pravilnik za ogledovanje klavnih živali in mesa) opozarjajo, da so obvezni dati pregledati od preglednika živine in mesa za klanje namenjene živali in meso tudi za domačo porabo.

Stenografski tečaj otvori Trg. društvo »Merkur« v Ljubljani in vabi nameščenice in nameščenke, ki imajo do tega veselje, da se prijavijo v društveni pisarni, Gradišče 17/I. do najkasneje 12. t. m.

RAZNO.

Pašic o štedenju v državnem gospodarstvu. Ob priliki razprave o državnem proračunu za l. 1926/1927 je finančni odbor sklenil, da zniža do skrajne meje vse državne izdatke. Pod utisom tega sklepa je vlada ob sodelovanju poslancev vladne večine imela daljšo konferenco, kateri je predsedoval ministrski predsednik Pašic, ki je otvoril konferenco z daljšim programatičnim govorom. V svojem govoru je naglašal, da so se naši državni izdatki zviševali posebno zaradi obnovljenja države, ki je veliko trpela v vojnem času. Obnovitvena dela so se omejila, zato so tudi izdatki za ta dela manjši. Imamo pa še izdatke, ki so posledica vojne in še trajajo, treba pa jih je zmanjšati na znosno izmero. Osebnih izdatkov so številčno ogromni, morejo se pa zmanjšati, ako se polagoma izvede redukcija uradnikov in naprav. Vlada se bo s tem vprašanjem bavila v najkrajšem času. Že itak visoki izdatki za vojne nabave so zvišujejo še s tem, da se ob neprimkladnem času kupuje hrana za ljudi in krma za živino. Zato je treba nabave centralizirati in jih izvrševati ob pravem času. To bo vsekakor znatno zmanjšalo izdatke. Pašic je nadalje govoril o konkretnih primerih štedenja v državnem gospodarstvu, nakar so pojasnjevali položaj še posamezni ministri in poslanci, ki so se v bistvu strinjali z izvajanjem ministrskega predsednika.

Za španskega honorarnega konzula v Zagrebu je imenovan generalni tajnik zagrebske trgovske in obrtniške zbornice g. dr. Adolf Cuvaj.

Imenovanje švedskega častnega konzula v Sarajevu. — Naša vlada je podelila eksekvatur g. Nikoli Berkoviću, predsedniku trgovske in obrtniške zbornice v Sarajevu, katerega je švedska vlada imenovala za častnega švedskega kon-

KUNEROL

100%na čista mast iz kokozovih orehov,
zajamčeno izčiščena in higijenična,
se zopet dobiva
v vsih trgovinah.

Nemško kalijevo posojilo. Angleži so podpisali na nemško kalijevo posojilo 70 milijonov funtov, štirinajstkrat več kot je bila razpisano. To je velikanski uspeh politike nemškega generalnega ravatelja kalijevega sindikata Diehna, ki je šel dosledno za določenim ciljem. Podlaga te politike je bilo združenje nemške in francoske kalijeve industrije. Ko je Diehn objavil prve točke pogodbe med nemško in francosko kalijevo industrijo, so mu Nemci očitali, da je šel predaleč in da se je Francozom preveč vdal. Uspeh je Diehna opravičil. Vsled njegove popustljivosti se je zblizanje hitreje izvršilo, kakor bi se bilo sicer; in če pogledamo danes nazaj, vidimo, da so zmagali vsi, tako Nemci kakor Francozi in da so uspehi združitve preveliki, da bi se še sedaj sporekali. Z združitvijo so napravili mogočen blok, kojega privlačna sila se je izkazala za mednarodni kapital, zlasti pa za anglosaški, izredno velika, tako velika, da so bile začetne težkoče pri vprašanju kalijevega posojila v Ameriki na mah premagane. Diehn je bil več let v Singapore in je dobil tam vpogled v mednarodno trgovino in v način obvevanja in poganjanja. Nemci so sedaj hudi, zakaj je nemška premogovna industrija manj spretna in se ni znala dogovoriti s francosko industrijo produkcije železa. To bi bilo tem lažje, ker sta železo in premog nekaj povsem različnega. Nepopustljivost je bila pa na obeh straneh zelo enaka.

Trgovski koledar za l. 1926 je izšel in se dobiva pri Trg. društvu »Merkur« v Ljubljani, Gradišče 17/I. Cena 20 Din s poštnino vred.

Prijateljske pogodbe med Turčijo, Litvansko in Finsko. Zbornica je ratificirala prijateljske pogodbe, sklenjene v Varšavi med Turčijo, Litvansko in Finsko.

Belgija in Rusija. — Belgijski zunanji minister Vandervelde je došel v Pariz in konferiral z ministrskim predsednikom Briandom glede ureditve odnosajev s Sovjetsko Rusijo. Sestal se bo tudi s sovjetskimi poslanikom.

»Privreda«. V Zagrebu je 1. t. m. izšla prva številka nove mesečne revije »Privreda«, ki je službeno glasilo zagrebske Trgovske in obrtniške zbornice. »Privreda« bo izšla vsakega prvega v mesecu, urejuje jo: informativni oddelek Trgovske in obrtniške zbornice v Zagrebu. Pr-

va številka »Privreda« vsebuje predgovor uredništva, strokovni članek o železniški zvezi Binač—Otočac—Senj, nadalje članek zborniškega tajnika dr. Adolfa Cuvaja o organizaciji gospodarske propagande, nadalje razpravo o nelegalnem obrtu in merah za njega pobijanje izpod plesa zborniškega tajnika M. Festetića, članek o devizni politiki, ki ga je napisal g. dr. Ivo Belin, kakor tudi mnogo drugega dobrega informativnega gradiva. Letna naročnina znaša za tuzemstvo 150 Din. Posamezna številka stane 25 dinarjev. Uprava lista je v Zagrebu, Trg 29. listopada 1918.

Premožna Amerika. Ameriški državni trgovski tajnik Hoover je priobčil pregled o gospodarski bodočnosti Amerike v letu 1926. V uvodu pravi, da je v preteklem letu produkcija in poraba preseгла vse dosedanje rekorde. Amerikanece živi danes najboljše med vsemi narodi sveta, brezposelnost je malenkostna. Prihranki naroda v znesku 80 milijard dolarjev so najvišji v zgodovini Zed. držav. Ta preveč kapitala je imel za posledico ponujanje kapitala po nizki obrestni meri in nadalje visoke plače ter doslej nepoznano gibljivost in primernost v produkciji in razdelitve. Eksport blaga in kapitala je bil letos največji v zadnjih dvanajstih letih. Vsi narodi so na pot do gospodarske in denarne stabilnosti. Anglija in Nemčija si še nista popolnoma opomogli in trpita predvsem na brezposelnosti. Gospodarski položaj francoskega naroda je izboren, a odpor javnega mnenja je doslej onemogočil ureditev državnih financ. Tudi Rusija gre navzgor in sicer v razmerju, kakor gre komunizem navzdol. Eksport ameriškega blaga se je napram letu 1924 dvignil za ca 7 odstotkov, import pa za ca 17 odstotkov. Nasprotno se je pa eksport kapitala napram letu 1924 dvignil za 1 milijardo dolarjev; 90 odstotkov te milijarde je šlo v dežele s stabilizirano valuto. Od leta 1926 pričakuje Hoover še ugodnejših rezultatov.

Ljubljanska borza.

V petek, dne 8. januarja 1926.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 77, bl. 78; Tobačne srečke iz leta 1888 denar 315, blago 318; Zastavni listi. Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske dež. banke den. 20, bl.

22; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 202, zaklj. 202; Ljubljanska kreditna banka den. 210; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 104; Prva hrvaška štedionica, Zagreb den. 955; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 49; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 125; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 110, bl. 118; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 100, bl. 110; »Šešir«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka den. 115, bl. 120, zaklj. 115.

Blago: Smrekove deske paralelne I. II. 20 in 25 mm, feo meja bl. 580; Deske 20 mm, III., feo meja den. 460, bl. 490; hrastovi hlo-di (Sunja-Sisak) I. II., feo nakl. post. bl. 475; hrastovi plehi neobrobjeni I. II. 80, 90, 110, 130 mm, feo nakl. post. bl. 1050; Bukovi hlo-di od 30 cm prem. napr. I., od 8 m napr., feo nakl. post. bl. 240; pšenica domača, feo nakl. post. 1 vag den. 310, bl. 310, zaklj. 310; pšenična bačka, feo vag. nakl. p. bl. 295; koruza um. sušena, feo vag. srem. postaja bl. 160; koruza v peči sušena, feo vag. slov. post. 2 vag. den. 170, bl. 170, zaklj. 170; koruza nova, času primerno suha, feo vag. ban. post. bl. 125; koruza nova, času primerno suha, feo vag. slov. post. bl. 260; praso domače, feo vag. slov. post. 1 vag. den. 215, bl. 215, zaklj. 215; otrobi drobnji, feo vag. slov. post. bl. 128; oves rešetani, feo vag. nakl. post. bl. 190.

TRŽNA POROČILA.

Kovinski trg v začetku leta. — železo in premog sta v modernem gospodarstvem življenju postala tako važen faktor,

da smatramo povpraševanje po njih za znak splošnega položaja. Kovinski trg je zelo fin barometer, ki z znižanim povpraševanjem takoj reagira na gospodarske zmede in nam zmeraj poda natančno sliko politično-gospodarskega položaja dotične dežele. Zato gospodarski položaj Evrope v preteklem letu precej lahko presojamo, če pogledamo samo razvoj kovinskega trga v označeni dobi. Najprvo konstatirajo, da se napovedovanja v začetku leta 1925 glede nadaljnjega razvoja in konsolidacije evropskega gospodarstva žalibog niso izpolnila. Sicer je bilo leto 1925 boljše kot prejšnja leta, a o stabilizaciji razmer v Evropi še nikakor ne moremo govoriti. Gospodarske razmere so se med vojno in po vojni zelo premaknile, tako glede produkcije kakor glede razdelitve. V produkciji omenimo nastoj velikih industrij v posameznih državah, za katere pravzaprav ni bilo prave podlage in ki se držijo le s pomočjo visoke zaščitne carine. Zgled sta nam Italija, ki si je kljub pomanjkanju premoga in železa ustvarila močno železno industrijo in jo skuša z vsemi sredstvi držati, in pa Indija, ki gre za istim ciljem. Tudi se ni leta 1925 dosegel noben mednarodni sporazum v železni industriji, čeprav je konferenca v Locarno dala lepe nagibe. Tudi z novimi karteli v posameznih državah ni bilo nič kaj posebnega; izje-

ma je menda samo Francija. — V Evropi pride v poštev seveda tudi denarni trg, skoz vse leto skoz. Položaj na tem trgu je bil v preteklem letu več kot nezadovoljiv, Evropa je še zmeraj pod pritiskom vojnega gospodarstva. Kupna moč posameznih držav je slaba. Treba bo rešiti vprašanje medzavezniških dolgov in tako dvigniti evropsko produkcijo in evropski konsum. Stališče največjega upnika, Amerike, je napram tem vprašanjem zelo egoistično; pri tem pa Amerikanci ne pomislijo, da jim obubožana Evropa ne bo mogla dosti dati. — Pomen Francije na kovinskem trgu pred vojno ni bil velik; po vojski je pa zrastel in se je v zadnjih dveh letih prav učinkovito dvignil. Seveda se je izvršilo vse to v čudnih razmerah, ne ravno ugodnih. Padajoči frank je omogočil sicer bolj cene nabavne stroške in s temi v zvezi večjo možnost prodaje in zvišano produkcijo, a tu notri tiči kup nevarnosti. Govorili smo že o tem. — Priobčujemo produkcijske številke v milijonih ton; za leto 1925 imamo seveda šele cenitev, a se od dejstva ne bo bistveno oddaljila.

Surovo železo.

	1913	1923	1924	1925
Nemčija	19.3	4.4	7.6	10.3
Francija	5.1	5.3	7.5	8.3
Anglija	10.3	7.4	7.4	6.2
Belgija	2.4	2.2	2.8	2.6

Surovo jeklo.

	1913	1923	1924	1925
Nemčija	18.6	5.9	9.6	12.5
Francija	4.6	5.0	6.9	7.3
Anglija	7.7	8.5	8.3	7.4
Belgija	2.4	2.3	2.9	2.5

Čudimo se nazadovanju angleške produkcije surovega železa; razmere na angleškem železnem in jeklenem trgu so bile že od začetka leta sem naravnost obupne. Cene so šle neprestano dol, in šele na koncu leta je začel dobivati položaj drugačno lice. — Na belgijsko produkcijo je vplival delavski štrajk v sredi leta zelo neugodno, in tudi sedaj še ne more produkcija doseči številke pred štrajkom. — Položaj na Luksemburškem je bil pa skoz vse leto zelo ugoden, zlasti pa še med štrajkom v Belgiji; šele na koncu leta se je začela belgijska in francoska konkurenca močneje javljati. — Pozornost vzbuja prirastek nemške produkcije v zadnjih letih, čeprav še ni dosežena višina predvojnih let. Danes je Nemčija med državami produkcije že spet prva. Domači trg je bil na Nemškem med letom precej nepovoljen, tuja konkurenca je bila prehuda. V zadnjih dveh mesecih se je začel nemški eksport zopet dvigati. — Češkoslovaški trg je bil tekom leta precej stabilen, špekulacija je čisto izključena. Pogrešali so stavbno gibanje, ki je dalo v prejšnjih letih toliko zaslužka.

MOTOCIKLI Jugo-Auto Ljubljana

B. S. A. — Najbolj sigurni in ekonomični za trgovsko potovanja. Nova znižane cene za 1926. Tvl. 236

GROM

D. Z. O. Z.

Carlinsko posredniški in spedijski bureau

LJUBLJANA

Kolodvorska ul. 41

Nastov brzojavkam: **Podružnice:** Telefon interurban šte. 454

MARIBOR, JESENICE, RAKEK.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod najkvalitetnejšimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. B. za ekspresne pošiljke.

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudi

**: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.**

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Trgovci! Obrtniki!

Pri tvrdki

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA

blizu rešerovega spomenika, ob vodi
doblje vse potrebščine za šivilje, krojače,
čevljarje in sedlarje
na veliko in malo
po najnižji dnevni ceni.

Veletrgovina

A. SARABON

v Ljubljani
priporoča

špecerijsko blago

raznoverstno žganje
moko in
deželne pridelke
raznoverstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za di-
šave z električnim
obratom.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

**KJE SE
KUPI?**

Le pri tvrdki
Josip Petelinc
Ljubljana

Miza Prešernovega spomenika ob vodi
Najboljši živalski stroj za ročinsko
žirino rabo, svetlovo znanih znamk
Grizner - Adler - Philips

Istotam posamezne dele za steno in ko-
less, igle, olje, jermena, pnevmatika.
Posk o rešenju na stroj brezplačno!
Večletna garancija! Na veliko in malo!

Na debelo **JADRAN** Na debelo

izvozna in uvozna družba z o. z.

V LJUBLJANI

Veletrgovina s špecerijskim, kolonijalnim
blagom in deželnimi pridelki

Brzojavi: „JADRAN“, Ljubljana — Telefon interurban št. 113

Brodarsko akcionarsko društvo

Sedež: Beograd „**OCEANIA**“ Zastojništvo: Sotak

Glavno odpravnništvo v Trstu.

Redna mesečna trgovska proga
Jadransko morje, Marseille, Špa-
nija, Maroko do Kanarskih otokov

Odhod iz Splita vsakega 1. meseca

„Šibenika“	4.
„Sušaka“	10.
„Trsta“	16.

pristaja eventualno v Gružu za: Marseille, Barcelona, Valen-
cija, Oran, Melilla, Malaga, Tangier, Casa-Blanca, Tenerife in
Las Palmas, pristane po potrebi tudi v ostalih medlukah.

Petnajstidnevna trgovska proga za
Egejsko morje

iz: Sušaka, Trsta, Splita, eventualno iz Gruže za: Patras, Kal-
mato, Pirej, Volo, Solun, Cavallo, Metileno, Chios, Smirno, po
potrebi Ghytion, Dedeagat, Rodi, Kandijo in Kanejo.

Za pojasnila se je obrniti na ravnateljstvo na Sušaku
in glavno odpravnništvo v Trstu ali na društvena
zastopstva na Reki, v Šibeniku, Splitu in Gružu.

Naročajte in razširjajte Trgovski list!

TISKARNA „MERKUR“

TRG. IND. D. D.

Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časo-
pise, lepake, brošure, posetnice in razglednice.
Izvršuje vsakovrsne trgovske kakor tudi vse druge
uradne tiskovine. Lastna knjižgoveznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 553